

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

28 päivänä helmikuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Ympäristö – Direktiivi 2011/92/EU – 4 artiklan 2 ja 3 kohta sekä liitteet I–III – Ympäristövaikutusten arviointi – Lupa suorittaa töitä biokaasusta saatavan sähköenergian tuotantolaitoksessa tutkimatta ensin tarvetta tehdä ympäristövaikutusten arviointi – Kumoaminen – Luvan legalisointi jälkeensä kansallisen oikeuden uusien säännösten nojalla tutkimatta ensin tarvetta tehdä ympäristövaikutusten arviointi

Asiassa C-117/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Marchen alueellinen hallintotuomioistuin, Italia) on esittänyt 13.1.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 6.3.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Comune di Castelbellino

vastaaan

Regione Marche,

Ministero per i beni e le attività culturali,

Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare,

Regione Marche Servizio Infrastrutture Trasporti Energia – P. F. Rete Elettrica Regionale ja

Provincia di Ancona,

Società Agricola 4 C S.S:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. G. Fernlund sekä tuomarit J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari) ja S. Rodin,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Comune di Castelbellino, edustajanaan A. Lucchetti, avvocato,
- Regione Marche, edustajanaan P. De Bellis, avvocato,
- Società Agricola 4 C S.S., edustajanaan M. Misiti, avvocato,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- Euroopan komissio, asiamiehinään G. Gattinara ja C. Zadra,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU (EUVL 2012, L 26, s. 1) tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat yhtäältä Comune di Castelbellino (Castellinon kunta, Italia) ja toisaalta Regione Marche (Marchen alue, Italia), Ministero per i beni e le attività culturali (kulttuuriesineistä ja -toiminnoista vastaava ministeriö, Italia), Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare (ympäristö-, luonnonsuojelu- ja meriministeriö, Italia), Regione Marche Servizio Infrastrutture Trasporti Energia – P. F. Rete Elettrica Regionale ja Provincia di Ancona (Anconan maakunta, Italia) ja jossa on kyse päätöksestä, jolla Marchen alue katsoi, ettei ollut tutkittava tarvetta tehdä Società Agricola 4 C S.S:n (jäljempänä 4 C) hankkeesta, jolla on tarkoitus nostaa biokaasusta saatavan sähköenergian tuotantolaitoksen tehoa, ympäristövaikutusten arviointia (jäljempänä YVA).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Direktiivin 2011/92 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä hankkeet, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden vaikutukset arvioidaan. Nämä hankkeet määritellään 4 artiklassa.”
- 4 Kyseisen direktiivin 4 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Jollei 2 artiklan 4 kohdassa säädetyistä muuta johdu, jäsenvaltioiden on määritettävä liitteessä II lueteltujen hankkeiden osalta, arvioidaanko tämä hanke 5–10 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden on määritettävä tämä:

  - a) tapauskohtaisesti selvittämällä;
  - tai
  - b) jäsenvaltioiden asettamien raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla.

Jäsenvaltiot voivat päättää molempien a ja b alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta.

3. Tutkittaessa hankkeita tapauskohtaisesti tai vahvistettaessa raja-arvoja tai valintaperusteita 2 kohdan soveltamiseksi, liitteessä III vahvistetut kyseistä hanketta koskevat olennaiset arviointiperusteet on otettava huomioon.”

- 5 Mainitun direktiivin liitteessä I, jonka otsikko on ”Hankkeet, joita tarkoitetaan 4 artiklan 1 kohdassa”, olevan 2 kohdan a alakohdassa todetaan, että näihin hankkeisiin kuuluvat ”Lämpövoimalaitokset ja muut polttolaitokset, joiden lämmöntuotto on vähintään 300 megawattia [(MW)]”.
- 6 Saman direktiivin liitteessä II, jonka otsikko on ”Hankkeet, joita tarkoitetaan 4 artiklan 2 kohdassa”, olevassa 3 kohdassa todetaan puolestaan, että näitä hankkeita ovat ”Sähkön, höyryn ja kuuman veden teolliset tuotantolaitokset (muut kuin liitteessä I mainitut)”.
- 7 Direktiivin 2011/92 liitteen III, jonka otsikko on ”Arviointiperusteet, joihin viitataan 4 artiklan 3 kohdassa”, sanamuoto on seuraava:

”1. Hankkeiden ominaisuudet

Hankkeiden ominaisuuksia on arvioitava ottaen huomioon erityisesti:

- a) hankkeen koko;
- b) yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa;
- c) luonnonvarojen käyttö;
- d) jätteiden muodostuminen;
- e) pilaantuminen ja haitat;
- f) onnettomuuksien riski ottaen erityisesti huomioon käytössä olevat aineet tai tekniikat.

2. Hankkeiden sijainti

Hankkeiden vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä on tarkistettava ottaen huomioon erityisesti:

- a) nykyinen maankäyttö;
- b) alueen luonnonvarojen suhteellinen runsaus, laatu ja uudistumiskyky;
- c) luonnon sietokyky, ottaen erityisesti huomioon seuraavat alueet:
  - i) kosteikot;
  - ii) rannikkoalueet;
  - iii) vuoristo- ja metsäalueet;
  - iv) kansallis- ja luonnonpuistot;
  - v) jäsenvaltioiden lainsäädännössä luokitellut tai suojellut alueet; jäsenvaltioiden luonnonvaraisten lintujen suojelusta 30 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY [(EUVL 2010, L 20, s. 7)] ja luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY [(EYVL 1992, L 206, s. 7)] perusteella määrittelemät erityiset suojelualueet;
  - vi) alueet, joilla unionin lainsäädännössä vahvistetut ympäristön laatustandardit on jo ylitetty;
  - vii) tiheään asutetut alueet;

viii) historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät alueet.

3. Mahdolliset vaikutukset

Hankkeiden mahdollisten vaikutusten merkitystä on tarkasteltava 1 ja 2 kohdassa määriteltyjen kriteerien perusteella ja ottaen huomioon erityisesti:

- a) vaikutuksen laajuus (maantieteellisen alueen ja vaikutuksen kohteena olevan väestön koko);
- b) rajojen yli ulottuva vaikutus;
- c) vaikutuksen voimakkuus ja moninaisuus;
- d) vaikutuksen todennäköisyys;
- e) vaikutuksen kesto, taajuus ja palautuvuus.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 8 4 C ylläpitää Castelbellinon kunnassa Marchen alueella biokaasusta saatavan sähköenergian tuotantolaitosta (jäljempänä kyseessä oleva laitos), jonka käyttöönoton kyseinen kunta hyväksyi maisemansuojelusta annetun säännösten nojalla.
- 9 Marchen alue antoi 20.6.2012 tehdyllä päätöksellä 4 C:lle luvan suorittaa tarpeellisia töitä kyseessä olevan laitoksen tehon nostamiseksi 249 kilowatista (kW) 999 kW:iin.
- 10 Kyseinen lupa myönnettiin 26.3.2012 annetun Marchen alueellisen lain nro 3 (legge Regione Marche n. 3, jäljempänä laki nro 3/2012) nojalla ilman, että hankkeesta olisi tehty YVA tai että tällaisen arvioinnin tarvetta olisi ylipäättänsä ensin tutkittu, koska kyseessä olevan laitoksen nimellisteho alitti kyseisessä laissa asetetun 1 MW:n raja-arvon.
- 11 Castelbellinon kunta saattoi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen eli Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Marchen alueellinen hallintotuomioistuin, Italia) käsiteltäväksi kyseisen luvan kumoamista koskevan vaatimuksen ja vetosi direktiivin 2011/92 rikkomiseen.
- 12 Kyseinen tuomioistuin hylkäsi 22.2.2013 Castelbellinon kunnan hakemuksen lykätä turvaamistoimena riidanalaisen luvan täytäntöönpanoa.
- 13 Corte costituzionale (perustuslakituomioistuin, Italia) totesi 22.5.2013 antamallaan tuomiolla nro 93/2013 lain nro 3/2012 osittain perustuslain vastaiseksi sen vuoksi, että se on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa sillä perusteella, ettei kyseisessä laissa edellytetä ottamaan direktiivin 2011/92 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti huomioon kaikkia direktiivin 2011/92 liitteessä III vahvistettuja arviointiperusteita niiden hankkeiden yksilöimiseksi, joista on tehtävä YVA.
- 14 4 C saattoi 16.4.2015 Marchen alueen käsiteltäväksi pyynnön, jolla pyrittiin varmistamaan, että kyseessä oleva laitos täyttää direktiivissä 2011/92 säädetyt vaatimukset.
- 15 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että lain nro 3/2012 säännökset, joissa oli aiemmin annettu alueille mahdollisuus asettaa YVA:sta vapauttamiselle porrastettuja raja-arvoja ja joihin alueelliset viranomaiset olivat nojautuneet 20.6.2012 tehdyn päätöksen tueksi, on kumottu perustuslakituomioistuimen 22.5.2013 antaman tuomion nro 93/2013 johdosta. Tämän jälkeen on annettu uusia säännöksiä, joissa on määritelty ainoastaan kansallisella tasolla edellytykset, joiden täytyessä alueellista etua koskevat

hankkeet on vapautettu YVA:sta. Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen laitostyyppin osalta raja-arvoa, jonka ylittyessä on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi, nostettiin 1 MW:sta 50 MW:iin, ja kyseistä raja-arvoa voidaan tietyin edellytyksin alentaa 50 prosentilla.

- 16 Tämän perusteella Marchen alue kyseisen uuden säännösten mukaisesti 3.6.2015 tehdyllä päätöksellä yhtäältä katsoi, että kyseessä oleva laitos oli vapautettu alustavasta YVA:n tekemisen tarvetta koskevasta tutkinnasta, ja toisaalta ”vahvisti” aiemmin 20.6.2012 myönnetyn luvan.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin eli Tribunale amministrativo regionale per le Marche kumosi kuitenkin 19.6.2015 antamallaan tuomiolla Marchen alueen 20.6.2012 myöntämän luvan sillä perusteella, että se oli annettu myöhemmin perustuslainvastaisiksi todettujen lainsäädännösten perusteella.
- 18 4 C haki Consiglio di Stato (ylin hallintotuomioistuin, Italia) muutosta kyseiseen tuomioon.
- 19 Castebellinon kunta saattoi puolestaan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi Marchen alueen 3.6.2015 tekemän päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen.
- 20 Tässä tilanteessa Tribunale amministrativo regionale per le Marche päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [unionin oikeus] (ja erityisesti direktiivi [2011/92], sellaisena kuin se oli voimassa [pääasiassa kyseessä olevien] toimenpiteiden toteuttamishetkellä,) lähtökohtaisesti esteenä sellaiselle kansalliselle säännöstölle tai hallinnolliselle käytännölle, jonka mukaan on sallittua tehdä YVA:n tarpeellisuusarviointi tai YVA hankkeille, jotka koskevat tarpeellisuusarvioinnin tekohetkellä jo toteutettuja laitoksia, vai sallitaanko unionin oikeudessa sitä vastoin sellaisten poikkeuksellisten olosuhteiden huomioon ottaminen, joiden perusteella voidaan poiketa siitä yleisestä periaatteesta, jonka mukaan YVA on luonteeltaan ennakoiva arvio?

2) Onko tällainen poikkeus perusteltu erityisesti tapauksessa, jossa myöhemmässä säännöstössä vapautetaan YVA:sta hanke, johon olisi pitänyt soveltaa [YVA:n tarpeellisuusarviointia] sellaisen kansallisen tuomioistuimen päätöksen perusteella, jolla on katsottu, että aiemmin voimassa ollut säännös, jossa vapauttamisesta säädettiin, on perustuslain vastainen [tai] sitä ei voida soveltaa?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 21 Alustavasti on huomautettava, että ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pääasia koskee biokaasusta saatavan sähköenergian olemassa olevan tuotantolaitoksen tehon nostamista koskevaa hanketta, jonka osalta alueviranomaiset ovat päättäneet, ettei ensin ollut tutkittavaa tarvetta tehdä YVA, sellaisen alueellisen lainsäädännön mukaisesti, joka on myöhemmin todettu perustuslain vastaiseksi sen vuoksi, ettei siinä edellytetty, että kaikki direktiivin 2011/92 liitteessä III tarkoitetut merkitykselliset arviointiperusteet otetaan kyseisen direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti huomioon niiden hankkeiden yksilöimiseksi, joista on tehtävä YVA.
- 22 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee myös, että tarkastellessaan 4 C:n 16.4.2015 esittämän, tämän tuomion 14 kohdassa mainitun pyynnön perusteella uudelleen tarvetta toteuttaa YVA töiden toteuttamisen jälkeen toimivaltaiset alueelliset viranomaiset ovat katsoneet uusien lainsäädännösten nojalla, ettei tällaista arviointia ollut tarpeen tehdä.
- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee siis kummallakin kysymyksellään, jotka on tutkittava yhdessä, lähinnä, onko unionin oikeus silloin, kun pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen, sähköenergian tuotantolaitoksen tehon nostamista koskevan hankkeen osalta ei ole tutkittu ensin tarvetta tehdä YVA myöhemmin direktiivin 2011/92 kanssa tältä osin yhteensoveltumattomiksi

todettujen kansallisten säännösten nojalla, esteenä sille, että toimivaltaiset viranomaiset aloittavat kyseisen laitoksen osalta mainitun hankkeen toteuttamisen jälkeen uuden tutkintamenettelyn sen tarkistamiseksi, täyttääkö se kyseisen direktiivin ja mahdollisesti YVA:n vaatimukset. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee myös, voisivatko kyseiset viranomaiset katsoa niiden kansallisen oikeuden säännösten nojalla, jotka ovat voimassa silloin, kun niitä pyydetään ottamaan asiaan kantaa, ettei tällaista YVA:ta ole tehtävä.

- 24 On palautettava mieleen, että direktiivin 2011/92 2 artiklan 1 kohdan mukaan direktiivin 4 artiklassa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin liitteen I tai liitteen II kanssa, tarkoitettujen hankkeiden, joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia, osalta on suoritettava ennen luvan myöntämistä tällainen arviointi (ks. vastaavasti tuomio 7.1.2004, Wells, C-201/02, EU:C:2004:12, 42 kohta ja tuomio 26.7.2017, Comune di Corridonia ym., C-196/16, EU:C:2017:589, 32 kohta).
- 25 Kuten unionin tuomioistuin on jo katsonut, se, että tällainen arviointi on suoritettava ensin, on perusteltua sen takia, että on tarpeen, että toimivaltainen viranomainen ottaa päätöksentekoprosessissa ympäristövaikutukset huomioon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa kaikessa teknisessä suunnittelussa ja päätöksenteossa estääkseen pilaantumisen ja haittojen syntymisen alkulähteillä sen sijaan, että niiden vaikutuksia yritetään torjua myöhemmin (ks. vastaavasti tuomio 3.7.2008, komissio v. Irlanti, C-215/06, EU:C:2008:380, 58 kohta ja tuomio 26.7.2017, Comune di Corridonia ym., C-196/16, EU:C:2017:589, 33 kohta).
- 26 Direktiivin 2011/92 4 artiklan 1 kohdassa täsmennetään, että jollei kyseisen direktiivin 2 artiklan 4 kohdassa säädetystä muuta johdu, saman direktiivin liitteessä I luetellut hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti.
- 27 Direktiivin 2011/92 4 artiklan 2 kohdassa säädetään kyseisen direktiivin liitteessä II lueteltujen hankkeiden osalta, että jäsenvaltioiden on määritettävä, tehdäänkö hankkeesta YVA tapauskohtaisesti selvittämällä vai jäsenvaltioiden asettamien raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla.
- 28 Direktiivin 2011/92 4 artiklan 3 kohdassa säädetään vielä, että tutkittaessa hankkeita tapauskohtaisesti tai vahvistettaessa raja-arvoja tai valintaperusteita saman artiklan 2 kohdan soveltamiseksi on otettava huomioon kyseisen direktiivin liitteessä III vahvistetut kyseistä hanketta koskevat olennaiset arviointiperusteet.
- 29 Direktiivissä 2011/92 ei sitä vastoin täsmennetä niitä oikeudellisia johtopäätöksiä, jotka on tehtävä näiden säännösten rikkomisen johdosta.
- 30 On kuitenkin huomautettava, että unionin tuomioistuin on jo katsonut 26.7.2017 annetun tuomion Comune di Corridonia ym. (C-196/16, EU:C:2017:589) 43 kohdassa, että silloin, kun unionin oikeudessa vaadittu YVA jätetään suorittamatta, jäsenvaltioiden on poistettava tämän suorittamatta jättämisen lainvastaiset seuraukset ja että unionin oikeus ei ole esteenä sille, että tällainen arviointi toteutetaan legalisointina kyseisen laitoksen rakentamisen ja käyttöön ottamisen jälkeen, seuraavien kahden edellytyksen täytyessä: yhtäältä kansallisissa säännöissä, joissa legalisointi sallitaan, ei tarjota asianomaisille tilaisuutta kiertää unionin oikeuden sääntöjä tai vapautua niiden soveltamisesta, ja toisaalta legalisointina tehty arviointi ei koske ainoastaan laitoksen tulevaisuudessa aiheutuvia ympäristövaikutuksia, vaan siinä otetaan huomioon laitoksen toteuttamisesta alkaen aiheutuneet ympäristövaikutukset.
- 31 Unionin tuomioistuin on todennut 26.7.2017 annetun tuomion Comune di Corridonia ym. (C-196/16, EU:C:2017:589) 42 kohdassa myös, että ensinnäkin se, että mainitun tuomion taustalla olevassa asiassa kyseessä olevat yhtiöt olivat toteuttaneet mahdollisen YVA:n tekemiseen tarvittavat toimenpiteet, toiseksi se, että toimivaltaisten viranomaisten kieltäytymistä hyväksymästä näitä hakemuksia oli perusteltu kansallisilla säännöksillä, joiden todettiin vasta myöhemmin olevan ristiriidassa unionin oikeuden kanssa, ja kolmanneksi se, että tuon saman tuomion taustalla olevassa asiassa kyseessä

- olevien laitosten toiminta oli keskeytetty, olivat omiaan osoittamaan, että kyseisen asian yhteydessä toteutetut legalisoinnit eivät olleet sallittuja kansallisen oikeuden mukaan samankaltaisissa olosuhteissa, joista oli kyse 3.7.2008 annettuun tuomioon komissio v. Irlanti (C-215/06, EU:C:2008:380, 61 kohta) johtaneessa asiassa, ja niiden tarkoituksena ei ollut kiertää unionin oikeuden sääntöjä.
- 32 Unionin oikeus ei siis ole näillä edellytyksin esteenä sille, että kun hankkeen osalta ei ole direktiivin 2011/92 kanssa ristiriidassa olevien säännösten nojalla tutkittu ensin, onko YVA:n tekeminen tarpeen, toimivaltaiset viranomaiset tutkivat hankkeen sen toteuttamisenkin jälkeen määrittääkseen, onko siitä tehtävä YVA mahdollisesti uuden kansallisen lainsäädännön perusteella, kunhan tämä lainsäädäntö on yhteensoveltuva kyseisen direktiivin kanssa.
- 33 Kansallisten viranomaisten, joiden on otettava asiaan kantaa tässä yhteydessä, on myös otettava huomioon laitoksesta töiden toteuttamisesta lähtien aiheutuneet ympäristövaikutukset, eikä mikään estä sitä, että ne päättävät tämän tutkinnan jälkeen uudelleen, ettei YVA:ta ole tarpeen tehdä.
- 34 Vaikka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava, ovatko nämä edellytykset täyttyneet pääasiassa kansallisten säännösten sisällön ja sen käytössä olevien tietojen nojalla, unionin tuomioistuin katsoo kuitenkin hyödylliseksi esittää sille seuraavat seikat.
- 35 Aluksi on todettava, että hanke, joka koskee biokaasusta saatavan sähköenergian tuotantolaitosta, jonka nimellisteho alittaa 1 MW:a, ei kuulu direktiivin 2011/92 liitteessä I olevan 2 kohdan a alakohdan soveltamisalaan, kun siinä mainitaan Impövoimalaitokset ja muut polttolaitokset, joiden lämmöntuotto on vähintään 300 MW, vaan kyseisen direktiivin liitteessä II olevan 3 kohdan a alakohdan soveltamisalaan, sillä siinä viitataan sellaisia sähkön tuotantoon tarkoitettuja teollisia laitoksia koskeviin hankkeisiin, joita ei ole mainittu liitteessä I.
- 36 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset työt, joilla pyritään nostamaan laitoksen tehoa, muodostavat siis hankkeen, jonka osalta jäsenvaltioiden on määritettävä direktiivin 2011/92 4 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti, onko siitä tehtävä YVA.
- 37 Tämän jälkeen on todettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että kun jäsenvaltiot ovat päättäneet vahvistaa raja-arvoja tai valintaperusteita direktiivin 2011/92 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti, niille näin myönnettyä harkintavaltaa rajoittaa kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa asetettu velvollisuus tutkia ennen luvan myöntämistä niiden hankkeiden vaikutuksia, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (ks. vastaavasti tuomio 20.11.2008, komissio v. Irlanti, C-66/06, ei julkaistu, EU:C:2008:637, 61 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Jäsenvaltioilla on direktiivin 2011/92 4 artiklan 3 kohdan mukaan velvollisuus ottaa näitä raja-arvoja tai valintaperusteita vahvistettaessa huomioon kyseisen direktiivin liitteessä III esitetyt kyseistä hanketta koskevat olennaiset valintaperusteet (ks. vastaavasti tuomio 20.11.2008, komissio v. Irlanti, C-66/06, ei julkaistu, EU:C:2008:637, 62 kohta).
- 39 Lisäksi jäsenvaltio, joka vahvistaa nämä raja-arvot tai valintaperusteet sellaisiksi, että käytännössä kaikki tietyntyyppiset hankkeet jäävät etukäteen arvioinnin ulkopuolelle, ylittäisi harkintavaltansa rajat, paitsi jos kokonaisarvioinnin perusteella voidaan katsoa, ettei millään arvioinnin ulkopuolelle jäävällä hankkeella todennäköisesti ole merkittäviä ympäristövaikutuksia (tuomio 20.11.2008, komissio v. Irlanti, C-66/06, ei julkaistu, EU:C:2008:637, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 40 Tästä seuraa, että pelkästään sen perusteella, että kansallisilla säännöksillä – kuten niillä, joihin Marchen alue on nojautunut tehdäkseen 3.6.2015 päivätyn päätöksensä – on nostettu sitä raja-arvoa, jonka ylittyessä on velvollisuus tehdä YVA, ei sinällään voida päätellä, että kyseiset säännökset eivät ole direktiivin 2011/92 mukaisia.

- 41 Tällainen yhteensoveltumattomuutta unionin oikeuden kanssa koskeva toteamus ei voi seurata myöskään siitä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mainitsemasta seikasta, jonka mukaan on niin, että jos näitä samoja säännöksiä ei olisi annettu, pääasiassa kyseessä olevan hankkeen osalta olisi Corte costituzionalen 22.5.2013 antaman tuomion nro 93/2013 johdosta pitänyt tutkia ensin tarve tehdä YVA.
- 42 Edellä esitetyn perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että kun pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen, sähköenergian tuotantolaitoksen tehon nostamista koskevan hankkeen osalta ei ole tutkittu ensin tarvetta tehdä YVA myöhemmin direktiivin 2011/92 kanssa tältä osin yhteensoveltumattomiksi todettujen kansallisten säännösten nojalla, unionin oikeus edellyttää, että jäsenvaltiot poistavat tämän rikkomisen lainvastaiset seuraukset, eikä se ole esteenä sille, että toimivaltaiset viranomaiset aloittavat kyseisen laitoksen osalta mainitun hankkeen toteuttamisen jälkeen uuden tutkintamenettelyn, jotta sen yhteensopivuus kyseisen direktiivin vaatimusten kanssa tarkastetaan ja siitä tehdään mahdollisesti YVA, kunhan kansallisissa säännöissä, joissa legalisointi sallitaan, ei tarjota asianomaisille tilaisuutta kiertää unionin oikeuden sääntöjä tai vapautua niiden soveltamisesta. Myös hankkeen toteuttamisen jälkeen aiheutuneet ympäristövaikutukset on otettava huomioon. Kyseiset viranomaiset voivat katsoa niiden kansallisten säännösten nojalla, jotka ovat voimassa silloin, kun niitä pyydetään ottamaan asiaan kantaa, ettei tällaista YVA:ta ole tehtävä, jos kyseiset säännökset ovat mainitun direktiivin kanssa yhteensoveltuvia.

Oikeudenkäyntikulut

- 43 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kun pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen, sähköenergian tuotantolaitoksen tehon nostamista koskevan hankkeen osalta ei ole tutkittu ensin tarvetta tehdä ympäristövaikutusten arviointi myöhemmin tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU kanssa tältä osin yhteensoveltumattomiksi todettujen kansallisten säännösten nojalla, unionin oikeus edellyttää, että jäsenvaltiot poistavat tämän rikkomisen lainvastaiset seuraukset, eikä se ole esteenä sille, että toimivaltaiset viranomaiset aloittavat kyseisen laitoksen osalta mainitun hankkeen toteuttamisen jälkeen uuden tutkintamenettelyn, jotta sen yhteensopivuus kyseisen direktiivin vaatimusten kanssa tarkastetaan ja siitä tehdään mahdollisesti ympäristövaikutusten arviointi, kunhan kansallisissa säännöissä, joissa legalisointi sallitaan, ei tarjota asianomaisille tilaisuutta kiertää unionin oikeuden sääntöjä tai vapautua niiden soveltamisesta. Myös hankkeen toteuttamisen jälkeen aiheutuneet ympäristövaikutukset on otettava huomioon. Kyseiset viranomaiset voivat katsoa niiden kansallisten säännösten nojalla, jotka ovat voimassa silloin, kun niitä pyydetään ottamaan asiaan kantaa, ettei tällaista ympäristövaikutusten arviointia ole tehtävä, jos kyseiset säännökset ovat mainitun direktiivin kanssa yhteensoveltuvia.

Allekirjoitukset